

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
06. 11. 2013 do
08. 11. 2013

Število objav: 13
Tiskani mediji: 9
Splet: 2
Radijske postaje: 2
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Državno srečanje folklornih skupin Le
plesat me pelji
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Kulturna šola
Linhartovo srečanje
Mednarodni folklorni festival Beltinci

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Zvon ubrano zveni že 30 let		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Primorske.si; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 06. 11. 2013		
Stran v zbirki 4	Avtor	Šajn Tomo		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Razmišljujoče parafraze		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Primorske.si; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 06. 11. 2013		
Stran v zbirki 6	Avtor	Dragoš Saša		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Likovna kolonija na Kopah 2013		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Koroški radio; 24000	14:45	Trajanje: 3 min
	Rubrika / Datum	Osrednja poročila, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Z besedami ljubezni		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Naš čas; 20000	Stran: 12	Površina: 176 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 9	Avtor	M.B.K.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Dvig dveh novih zastav		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Naš čas; 20000	Stran: 18	Površina: 149 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 10	Avtor	Kunc Mateja		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Kulturna šola		

	Naslov	Ob 18ih bodo v Knjižnici Radlje odprli razstavo likovnih del		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	16:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 11	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Titan med finalist		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 53000	Stran: 10	Površina: 18 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 12	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Oblačila iz 19. stoletja		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 53000	Stran: 26	Površina: 401 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 07. 11. 2013		
Stran v zbirki 13	Avtor	Gabor Jože		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	S filmskimi skladbami v jubilejno leto		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Gorenjski glas – Jeseniške novice; 37000	Stran: 6	Površina: 335 cm ²
	Rubrika / Datum	priloga Jeseniške novice, 08. 11. 2013		
Stran v zbirki 15	Avtor	Rabič Janko		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Le plesat me pelji!		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Slovenske novice; 318000	Stran: 27	Površina: 201 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 08. 11. 2013		
Stran v zbirki 16	Avtor	D.V.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Državno srečanje folklornih skupin Le plesat me pelji		

	Naslov	Sos? Ples!		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Štajerski tednik; 38000	Stran: 10	Površina: 182 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura in izobraževanje, 08. 11. 2013		
Stran v zbirki 17	Avtor	Kmetec Dženana		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Zagotavljanje družbe za vse generacije		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Vzajemnost; 80000	Stran: 28	Površina: 591 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 08. 11. 2013		
Stran v zbirki 18	Avtor	Pavliha Milan		
	Teme	Mednarodni folklorni festival Beltinci		

	Naslov	Vsako leto vsaj ena predstava		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Vzajemnost; 80000	Stran: 64	Površina: 179 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 08. 11. 2013		
Stran v zbirki 20	Avtor	M. P. Đ.		
	Teme	Linhartovo srečanje		

sreda, 6. november 2013

Zvon ubrano zveni že 30 let

Cerkveni mešani pevski zbor *Zvon* župnije sv. Petra v Trnovem, ki ga vodi Damjana Kinkela, je z zahvalno mašo, dvema koncertoma - v Domu na Vidmu in župni cerkvi - ter z izdajo zbornika *Dotik Zvonove pesmi* obeležil 30-letnico delovanja. *Zvon* sodi med najboljše pevske zборе na Bistriškem.

Nastop CeMPZ Zvon pred prezbitrijem župne cerkve sv. Petra

Foto: Tomo Šajn

ILIRSKA BISTRICA ► Skoraj 30-članski mešani zbor, ki je začel nastajati leta 1982, ko je na zahvalno nedeljo prvič zadonela ubrana pesem pod vodstvom organistke in zborovodkinje **Nives Pirih**, je pod imenom **Cerkveni mešani pevski zbor (CeMPZ) Zvon** začel svojo uspešno glasbeno pot. Najprej in predvsem na svojem "delovnem mestu" v župni cerkvi, pri nedeljskih mašah in na ostalih verskih svečanostih, pozneje pa vse bolj tudi izven sakralnih objektov.

Zvon je sredi 80. let prvič, z nekaj zapleti in pomisleki, značilnimi za tisti čas, nastopil na reviji pevskih zborov in skupin ilirskobistriške občine. Odtlej redno sodeluje na teh letnih srečanjih pevk in pevcev številnih bistriških zborov, spoznali pa so ga tudi poslušalci koncertov vsakoletne revije *Primorska poje*. Zbor skrbi tudi za vzgojo mladih.

V župniji sv. Petra poleg Zvona deluje še **Otroški zbor Zvonček** pod vodstvom **Anje Janežič**. Na božičnih in tudi jubilejnih koncertih v cerkvi sv. Jurija v Bistrici Zvonček zapoje nekaj pesmi skupaj z Zvonom in tako popestri pevske večere. Tudi na osrednjem jubilejnem koncertu v napolnjeni veliki cerkvi sv. Petra je bilo tako.

Seveda cerkveni zbor ne bi mogel uspešno delovati in nastopati brez razumevanja in podpore duhovnikov. V prvem obdobju je bil ob Nives Pirih steber zbora tedanji župnik **Bogdan Berce**, pevec in organist, ki je živel z zborom. Za Pirihovo in Bercetom je vodenje leta 2000 prevzela sedanja dirigentka in organistka **Damjana Kinkela**, ki se je v otroških letih že kalila v Zvončku. Na osrednjem koncertu so bili vsi trije stebri Zvona deležni dolgega aplavza in posebnih zahvalnih priznanj. Zvon je začel praznovanja s celovečernim koncertom v Domu na Vidmu skupaj z gosti, pevsko skupino **Goldinarji** iz Postojne. V prvem delu koncerta je nastopil ženski del zbora in zapel več narodnih pesmi. V zadnjem delu dobro obiskanega koncerta pa so se kot mešani zbor predstavili z izbranim programom slovenskih umetniških pesmi.

Dolg aplavz je pevce "prisilil" k dvema dodatkoma, **Janja Konestabo**, predsednica sveta in **Igor Štemberger**, vodja območne izpostave JSKD pa sta pevcem razdelila Gallusove značke za dolgoletno prepevanje. Kar devet pevk in pevcev, med njimi tudi **Helena Hrvatin**, bivša dolgoletna predsednica zbora, je prejelo Častne Gallusove značke za 30 in večletno organizirano zborovsko petje.

Osrednji dogodek praznovanja je bil nedvomno koncert v cerkvi sv. Petra, kjer se je zbor predstavil z izbrano interpretacijo pesmi iz bogate zakladnice slovenske cerkvene literature. Najprej s peto mašo in psalmi, nato pa še s koncertom pred prezbitrijem ob orgelski spremljavi **Metke Jereb** in z violinistko **Meto Praček**. Tudi na tem koncertu so morali dodati nekaj pesmi. Oba koncerta je z izbranimi mislimi povezovala **Helena Škrjč**, ki že več let vodi Zvonove nastope.

Svečanost je bila tudi priložnost za pozdrave predstavnikov prijateljskih zborov, prebrali pa so tudi pozdravno pismo koprskega škofa dr. **Jurija Bizjaka**, ki je bil v mladih letih kaplan v tej župniji. Škofija Koper pa je Zvonu ob 30-letnici delovanja podelila posebno priznanje.

Da je na pevce in njihovo poslanstvo ponosen tudi sedanji župnik **Stanko Fajdiga**, je najbolje izrazil v misli, izrečeni v nagovoru zboru, ko je dejal, da je petje v cerkvi nepogrešljiv del čaščenja Boga in da so pevke in pevci doma tu, pri sv. Petru, kjer opravljajo svoje pomembno poslanstvo.

TOMO ŠAJN

Praznovanje jubileja bodo pevke in pevci sklenili v petek v Knjižnici Makse Samsa, kjer bodo ob 18. uri predstavili zajeten zbornik *Dotik Zvonove pesmi*. V njem so poleg uvodnih nagovorov in kronološkega pregleda delovanja po letih predstavljena tudi razmišljanja pevk in pevcev. Zbornik, ki ga je oblikovala **Jeronima Kastelic**, je obogaten s številnimi fotografijami.

sreda, 6. november 2013

Razmišljujoče parafraze

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je s svojim četrtem razpisom likovne ljubitelje po vsej Sloveniji povabil z naslovom knjige (študije) Janeza Zalaznika Parafraza, palimpsest, citat in prisvojitvev. 27 ustvarjalcev Goriške je svoje parafraze in citate največjih imen slikarske zgodovine razstavilo v idrijski galeriji sv. Barbare.

Foto: Saša Dragoš

IDRIJA ▶ Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je ljubiteljske slikarje in kiparje s svojim četrtem vsedravnim razpisom postavil v središče zgodovine umetnosti in jih z njenimi največjimi imeni spodbudil k prafraziranju in citiranju njihovih slovityh del. Največ, vsaj na razstavi 27 likovnikov Goriške v idrijski galeriji sv. Barbare, je bilo videti parafraz.

Parafraza, palimpsest, citat in prisvojitvev - štirje jezdecu moderne umetnosti, je delo **Janeza Zalaznika**, ki je likovnike, skupaj z uvodnim predavanjem, uvedlo v delo. V prvem delu z razjasnitvijo naslovnih pojmov s primeri iz likovne zgodovine in v drugem s 34 deli iz muzejskih zakladnic slovityh slikarskih imen različnih obdobij in slogov. Slednje so vzeli za predloge svojih snovanj in jih povezali s sodobnostjo. Največ ustvarjalcev se je ogrelo za parafraziranje post-impresionistične Zvezdne noči Vincenta van Gogha in nastale so slike, razpete od noči, prek ranega jutra do zvezdnega dne, v povezavi romantičnim Friderichovim Popotnikom nad pokrajino pa vse do razklanosti v megleni razpetosti človeka. Pritegnila sta Groharjev in Millejev Sejalec, Manetov Zajtrk na travi, Umetnik in model Pabla Picassa in številni drugi. V osnovi optimisitčna dela so pogosto delovala otožno in obratno, tako parafraze kot citati (izseki) so bili polni razmišljanj, domišljije in različnih slogovnih prijemov.

Del "ponujenih" slikarjev ni pritegnil. Umetnostna zgodovinarka **Petra Paravan** je kot zanimivo ocenila, da likovniki niso posegali po delih, ki prikazujejo nenavadne in grozljive podobe z bedo in trpljenjem človeka.

Pač pa so, kot je ugotavljala, 27 likovnikom Goriške bliže aktualne slovenske travme v kvadratu človek - politični sistem - suženj - pesimizem.

SAŠA DRAGOŠ

Likovna kolonija na Kopah 2013

KOROŠKI RADIO, 07.11.2013, OSREDNJA POROČILA, 14.45

NOVINARKA: Drevi, ob 18. uri, bodo v Knjižnici Radlje odprli razstavo likovnih del, ki so nastala letos na sedmi likovni koloniji, v mesecu avgustu, na Kopah. Kolonija, v organizaciji območnega Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – Radlje, je nastala na pobudo domačina Alojza Erjavca in njeni udeleženci se na Kope vedno znova radi vračajo. Cvetka Miklavc, iz območnega Javnega sklada za kulturne dejavnosti.

CVETKA MIKLAVC (Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Radlje): Letos se je na Kopah družilo in ustvarjalo 14 umetnikov, prijateljev, iz Koroške, Štajerske in Celjske regije. V današnjo razstavo je vključenih 30 slikovnih podob. In, čeprav je letošnja razstava že sedma povrsti, nas vedno znova preseneča. Motive so umetniki iskali v okolju, prevladujejo podobe Pohorja, podobe narave in njena mogočnost in lepota. Prevladujeta predvsem akrilna in oljna tehnika. Pobudnik in delovni akter, tega tradicionalnega dogodka, je g. Alojz Erjavec, Radeljčan, ki povabi vse te prijatelje, umetnike, k sodelovanju. In ta kolonija je stkala tudi prijateljske vezi, tako da je glavna udeležencev stalnih. Interes, za tovrstno ustvarjanje, druženje in hkrati izobraževanje, je zelo velik, žal pa smo številčno omejeni. To slikovito razstavo si lahko ogledate vse do 2. decembra, v prostorih Knjižnice Radlje.

NOVINARKA: Svoja dela v Radljah razstavljajo; Leander Fužir, iz Črne, Stanko Brodnik, Marjan Gregorc in Alojz Krevh, s Prevalj, Alojz Erjavec, Jožica Sobiech, Lucija Gosak in Anton Vodusek, iz Radelj, Jože in Petra Kremžar, iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu, Štefan Bobek, iz Kotelj, Vojko Kumer, iz Oplotnice, Štefka Jesenek, iz Slovenske Bistrice, in Drago Kopše, iz Polskave.

Z besedami ljubezni

Velenje, 25. oktobra -V Knjižnici Velenje je bila v petek predstavitev pesniške zbirke Z besedami ljubezni **Josipa Bačiča Savskega**, literarnega ustvarjalca iz Velenja. Gre za njegovo osmo knjigo, ki je izšla ob njegovi osemdesetletnici življenja. Izdajatelj zbirke je Šaleško literarno društvo Hotenja ob finančni podpori Mestne občine Velenje. Z avtorjem se je pogovarjala tajnica društva Tatjana Vidmar, v kulturnem dogodku pa so sodelovali glasbeniki, ki so poustvarjali na orglichah, avtorjevemu priljubljenemu glasbilu. Bačiču so za izdajo zbirke čestitali številni literarni prijatelji, med njimi tudi Dragica Veskovič, nekdanja sodelavka **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** Ljubljana, ki je poleg Petra Rezmána zbirki dodala nekaj svojih razmišljanj. Knjiga Z besedami ljubezni je izšla v 200 izvodih, likovno jo je dopolnil slikar Zlatko Kraljič, uredili pa Tatjana Vidmar, Peter Rezman in Milojka B Komprej.

Josip Bačič Savski, dolgoletni član Literarnega društva Hotenja, dobitnik občinskega priznanja Občine Dobrna, kjer zdaj živi, in upokojeni tehnik je svojo razgibano življenjsko pot začel v Županji na Hrvaškem. Od tam ga je vodila v Švico in kasneje v Velenje, kjer živi z družino. Pesmi je začel objavljati že leta 1951, njegov literarni nabor pa sega vse od otroških del do filozofskih tekstov. Je tudi član združenja literatov drugih narodov, živečih v Sloveniji, Ameriški biografski inštitut ga je leta 2009 razglasil za človeka leta za državo Slovenijo. V svojem bogatem literarnem izrazu, ki ga je dosegel v vseh letih ustvarjanja, največkrat raziskuje skrivnostni svet človekovega bivanja in čustev, predvsem ljubezni.

■ **MBK, foto Dejan Tonkli**

Dvig dveh novih zastav

Pred jesenskimi počitnicami smo na OŠ Gustava Šiliha Velenje s kulturnim programom zaznamovali dvig kulturne zastave, ki smo jo konec septembra prejeli na zaključni prireditvi projekta **Kulturna šola** 2013 v Cerkljah na Gorenjskem in zastave Comenius. V programu so nastopili

pevci in folklorniki, ki sodelujejo tudi na vseh šolskih prireditvah, vključuje pa se tudi v razne občinske kulturne programe in redno sodelujejo na revijah in srečanjih.

Poleg pevske in folklorne dejavnosti imamo na šoli razvito tudi instrumentalno, gledališko, recitatorsko, plesno, lutkovno, likovno in literarno dejavnost, skrbimo pa tudi za ohranjanje kulturne dediščine. Prav bogato kulturno delovanje, v katerega je vključeno večje število učencev in učiteljev,

je eden od kriterijev pri pridobivanju naziva **Kulturna šola**, ki ga za obdobje treh let podeljuje **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti**. Na Gustavki smo naziv **Kulturna šola** prvič pridobili leta 2009, z uspešno kandidaturo na lanskem razpisu pa smo ga ohranili in prejeli kulturno zastavo.

V letošnjem šolskem letu bomo delo v kulturi še nadgradili, med drugim tudi s projektom Comenius, ki ga financira Evropska komisija.

■ **Mateja Kunc**

Ob 18ih bodo v Knjižnici Radlje odprli razstavo likovnih del

RADIO 1, 7.11.2013, NOVICE, 16:30

Ob 18ih bodo v Knjižnici Radlje odprli razstavo likovnih del, ki so nastala na letošnji sedmi likovni koloniji v mesecu avgustu na Kopah. Omenjena kolonija v organizaciji Območnega Javnega sklada za kulturne dejavnosti Radlje je nastala na pobudo domačina Alojza Erjavca in njeni udeleženci se na Kope vedno znova radi vračajo. Cvetka Miklavc iz Območnega Javnega sklada za kulturo.

CVETKA MIKLAVC: Letos se je na Kopah družilo in ustvarjalo 14 umetnikov, prijateljev iz koroške, štajerske in celjske regije. V današnjo razstavo je vključenih 30 slikovnih podob in čeprav je letošnja razstava že sedma po vrsti, nas vedno znova preseneča. Motive so umetniki iskali v okolju, prevladujejo podobe Pohorja, narave, njena mogočnost in lepota. Prevladujeta predvsem akrilna in oljna tehnika.

NOVINAR: Dela bodo v radeljski knjižnici na ogled do drugega decembra.

Titan med finalistih

Med finalistih državnega srečanja literatov seniorjev, ki ga pripravlja **Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti**, je tudi Štefan Titan iz Tropovec. S svojimi besedili se je izmed 150 prijavljenih uvrstil med osem najboljših.

Folklorna skupina iz Velike Polane v novih kostumih

Oblačila iz 19. stoletja

Boris Ostrc je ob pomoči sodelavcev iskal vire v slovenski in madžarski literaturi in arhivih

Večina pomurskih folklornih skupin pleše v kostumih, podobnih oblačilom iz druge polovice 19. in prve polovice 20. stoletja. V folklorni skupini, ki deluje v okviru KD Miška Kranjca Velika Polana, pa so se odločili, da bodo pri tem posegli še nekoliko nazaj, v prvo polovico 19. stoletja, ter na podlagi raziskave sešili oblačila in se v njih tudi predstavili.

Tudi v 19. stoletju spremembe pri oblačilih

Vodja aktivnosti je bil član velikopolanske folklorne skupine Boris Ostrc, ki je povedal, da so začeli raziskovati oblačilno dediščino v Veliki Polani in okolici v društvu že leta 2002. Raziskavo so opravili skupaj z dr. Marijo Makarovič in o tej temi tudi izdali knjigo Naša Poljana. Na podlagi teh raziskav so izdelali tudi folklorne kostume, kakršne so nosili ob koncu 19. in začetku 20. stoletja: »Idejo za raziskavo oblačilne kulture v Prekmurju v prvi polovici 19. stoletja sem dobil, ko je strokovni svetovalec za folklorno dejavnost pri Javnem skladu RS za kulturno dejavnost dr. Bojan Knific dejal, da je pri raziskovanju naletel na opise oblačenja Prekmurcev iz prve polovice 19. stoletja. Prosil sem ga za pomoč in sodelovanje. Poslal mi je fotokopije opisov, ki so bili sicer skopi, a so ponujali možnost dodatnega raziskovanja. Vire o tem sem iskal tudi na

Madžarskem ob sodelovanju zgodovinarja Attila Kovacsca, ki mi je posodil knjigo iz leta 1914, ki je ponatis knjige iz leta 1887.«

V knjigi avtor obravnava etnologijo Slovencev (Vendov) v Zalski županiji v 19. stoletju, v enem poglavju pa so tudi opisi oblek, ki so jih nosili. Ugotovil je, da so opisana oblačila skoraj enaka kot v člankih, ki mu jih je dal Knific.

Na podlagi virov in po pogovoru z Bojanom Knificem ter drugimi strokovnjaki s področja zgodovine in etnologije je k sodelovanju povabil modno oblikovalko Tadejo Pance. Nato so nakupili primerne tkanine, kar ni bilo lahko, na podlagi opisov in skic pa je šivilja Terezija Lisec konec lanskega leta sešila folklorne kostume.

Predstavitvev kostumov so združili s promocijo DVD s plesi Ravenskega in Dolinskega, ki so jo pripravili skupaj s KUD Beltinci: »Pri tem so bili mnogi presenečeni, da so bili že v prvi polovici 19. stoletja Prekmurci tako razkošno oblečeni. Seveda so take boljše obleke nosili predvsem ob slovesnostih in v nedeljo k maši, v delovnih dneh pa so bili v ponošenih, zakrpanih oblačilih. Običajno so imeli le eno boljšo obleko in so jo oblekli tako poleti kot pozimi.«

V novih kostumih tudi na gostovanju in kupinarji

Vendar takrat kostumska podoba

še ni bila dokončno oblikovana, saj so manjkali temnejši moški in ženski »ködmöni« (kožuhi), ker niso uspeli dobiti črne oziroma temnorjave kožuhovine. To so letos spomladi dobili od krznarke Ide Tivadar, Tomislava Miličevića iz Hrvaške in domačina Milana Jaklina: »Popolnega posnetka nekdanjih oblačil ni bilo mogoče narediti. Viri so bili v nekaterih delih precej dvoumni. Želimo pa, da bi bilo to, kar smo naredili, s kritično presojo znova in znova prevetreno, saj je to edina pot, da bomo v prihodnje naredili kaj boljšega, kot je bilo v preteklosti,« pravi Ostrc.

V folklornih kostumih iz prve polovice 19. stoletja pleše v velikopolanski folklorni skupini devet parov. Ob prekmurskih plesih so se v preteklem desetletju precej posvečali tudi porabskim plesom. Predsednik velikopolanskega kulturnega društva je Drago Lutar, umetniška vodja folklorne skupine pa Valerija Žalik. Ob priredbi Prekmurskega gostovanja so se letos v novih kostumih posvetili tudi priredbi Kupinarja, v katero vključujejo tako prekmurske kot porabske plesne, k sodelovanju pa so povabili tudi kupinarje iz Renkovec: »V Renkovcih je bilo na tem območju središče kupinarstva (nakupovanje jajc in kokoši), mali kupinarji pa so bili po pričevanju starejših domačinov tudi v Veliki Polani.«

Jože Gabor

Velikopolanska folklorna skupina z glasbeniki in sodelavci ob predstavitvi v novih kostumih FOTOGRAFIJA ARHIV FS KD MIŠKO KRANJEC V. POLANA

S filmskimi skladbami v jubilejno leto

Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora je pripravil jesenski koncert. Pod vodstvom dirigenta Domna Jeraše je v dvorani Kina Železar na Jesenicah zaigral po notah skladb iz znanih svetovnih filmov in spet navdušil občinstvo.

JANKO RABIČ

Člani Pihalnega orkestra Jesenice-Kranjska Gora so v jesenskih dneh polno zaposleni. Začeli so obsežne priprave na počastitev 140. obletnice maja prihodnje leto. Najprej so posneli zgoščenko z dvanajstimi novimi skladbami. Organizacijski odbor se je razveselil novice, da je pokroviteljstvo nad jubilejem godbenikov prevzel predsednik države Borut Pahor. Ob vseh pripravah je orkester zbral dovolj volje in energije za nov, tokrat jesenski samostojni

koncert. Pod vodstvom dirigenta Domna Jeraše je v dvorani Kina Železar na Jesenicah zaigral po notah skladb iz znanih svetovnih filmov in spet navdušil občinstvo. Kot gostja je v eni od skladb nastopila pevka Anja Kolbl. Za popestritev koncerta sta poskrbela člana orkestra Matic in Žiga Nikolavčič. Ob igranju skladb sta pripravila projekcijo odlomkov filmov, ki jih je občinstvo lahko ob poslušanju skladb spremljalo na velikem platnu.

Na koncertu je koordinatorka jeseniške izpostave Javne-

Prejemniki srebrnih Gallusovih značk za večletno ljubiteljsko udejstvovanje v glasbi

Člani pihalnega orkestra so znova navdušili.

ga sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Petra Ravnihar članom orkestra podelila Gallusove značke za večletno ljubiteljsko udejstvovanje v glasbeni dejavnosti. Zlato značko je prejela Monika Korbar, srebrne Anže Vilman, Andrej Noč, Polona Hanžek, Bor Trček in Gregor Kejžar, bronaste pa Nataša Indjič, Nina Stanojevič, Martina Strasser, Kaja Novosel, Petra Savandič, Cene Černe in Mišo Lužnik. Dirigent Domen Jeraša je s sladkim darilom v obliki čokolade "počastil" mlade glasbenice Anjo Kosem, Uršo Lešnjak in Saro Strasser, ki so se orkestru pridružile v lanskem letu.

Le plesat me pelji!

🕒 V nabito polni dvorani v sklepnem delu festivala najboljših folklornih skupin Slovenije

PO USPEŠNO izpeljanem prvem delu festivala najboljših folklornih skupin Slovenije **Le plesat me pelji** poleti v Beltincih je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti konec prejšnjega meseca v Kosovelovem domu v Sežani za številne ljubitelje slovenske folklorne pripravi še drugi del festivala, na katerem so se predstavile odrasle folklorne skupine, ki poustvarjajo plesno in z njim povezano izročilo oziroma oblikujejo svoj program na nov in svež način.

V nabito polni dvorani so se predstavile folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane, Podkev iz Miklavža pri Ormožu, France Marolt iz Ljubljane, Oza-

ra iz Kranja, Leščeček iz Veržeja, Židan parazol iz Ljubljane in folkloristi iz Dragatuša. Trio strokovnjakinj v sestavi **Petre Nograšek, Branke Moškon** in **Klavdije Žabot** je podelil dve zlati priznanji s pohvalo, in sicer Folklorni skupini Leščeček, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Slavko Osterc iz Veržeja, za kakovostno delo skupine in Folklorni skupini Židan parazol iz Ljubljane za zanimiv prikaz vsebine. Vodji teh skupin sta **Marko Rus** in **Tjaša Ferenc, D. V.**

FS Leščeček iz Veržeja je prejela zlato priznanje za kakovost. (FOTO: JANEZ ERŽEN)

Ptuj • Izid zbornika

Sos? Ples!

Dolgoletna plesna mentorica Božena Krivec je v založbi Zveze kulturnih društev Ptuj izdala priročnik z naslovom Sos? Ples!, ki je v nakladi 300 izvodov izšel konec minulega meseca. V prvi vrsti je namenjen mentorjem plesnega ustvarjanja, za katere bodo v začetku leta 2014 pripravili še seminarje, na katerih bodo združili teorijo in prakso.

Zbornik je izšel kot del založniškega programa ZKD Ptuj, predstavili pa sta ga predsednica zveze Nataša Petrovič in avtorica zbornika Božena Krivec, sicer profesorica pedagogike in sociologije.

Kot je dejala Krivčeva, se je v svoji dolgoletni plesni karieri velikokrat spopadala z vprašanji in dilemami mentorjev v povezavi s plesom in pravilno predstavitvijo le-tega otrokom in mladostnikom. „V šolskem sistemu je za to področje precej slabo poskrbljeno. Izkušnje pa kažejo, da

če ne razumeš, kak je pomen plesa ter kako pripraviti koreografijo, to lahko predstavlja veliko težavo,“ je svojo odločitev, da se loti pisanja, pojasnila avtorica priročnika, ki se s plesom ukvarja že več kot četrto stoletja.

Prepričana je, da se s plesom lahko bistveno izboljšajo odnosi in tudi šolski uspeh.

Kot je pojasnila, je kot voditeljica seminarjev zaznala, da mentorji otroških skupin velikokrat ne vedo, kako se lotiti koreografije. Skozi izkušnje se ji je tako porodila ideja, da

Foto: CG

Nataša Petrovič in Božena Krivec

bi podala konkretne napotke tistim, ki želijo kot mentorji vedeti več o plesnem ustvarjanju otrok.

Priročnik je razdeljen na teoretični in praktični del, v začetku prihodnjega leta pa bo o vsebini Krivčeva govorila tudi na seminarjih za mentorje plesa. „Ta priročnik bo pomembno zaznamoval plesno dejavnost na Ptuj,“ je prepričana Petrovičeva, ki meni, da bo to na področju

otroške plesne ustvarjalnosti dragocena-pomoč pri praktičnem delu z otroki.

Čeprav je bil priročnik izdelan s precej majhnim proračunom – vse skupaj je stalo 1400 evrov – (sredstva so prispevali MO Ptuj, JSKD OI Ptuj in ZKD Ptuj), bo očitno Ptuj predstavil kot pomembno ustvarjalno središče na slovenskem plesnem zemljevidu.

Dženana Kmetec

Zagotavljanje družbe za vse generacije

Dvajset let po prvi svetovni skupščini OZN o staranju v letu 1982 je lani v Madridu druga skupščina sprejela t. i. madridski mednarodni načrt ukrepov, povezanih s staranjem.

Da bi ukrepi zajeli specifičnosti posameznih regij, držav in potrebe prebivalcev, je Ekonomski svet OZN za Evropo (UNECE) spisal t. i. regionalno implementacijsko strategijo za uresničevanje tega načrta, ki so jo septembra 2002 potrdili v Berlinu, ter dopolnili s t. i. berlinsko ministrsko izjavo, s katero so se posamezne vlade zavezale, da bodo delovale v skladu z omenjeno strategijo. Da bi lažje nadzorovali uresničevanje ukrepov, določenih v strategiji, konferenca vsakih pet let obravnava posamezne ukrepe. Lani je bila na Dunaju, na njej pa so se zavezali, da bodo ukrepe osredotočili na štiri bistvena področja, ki so: daljša delovna doba in sposobnost dela; socialna vključenost starejši in boj proti diskriminaciji; dostojna, zdrava in neodvisna starost ter medgeneracijska solidarnost.

Pohvaljena dva projekta iz Slovenije. O zaključkih konference in primerih dobrih praks smo v publikaciji Promocija dunajske UNECE, ki smo jo dobili v roke te dni, kot primer dobre prakse zasledili Slovenijo na kar dveh od omenjenih štirih področij!

S področja dostojne, zdrave in neodvisne starosti hvalijo kot primer dobre prakse projekt SOGRAP (Potencial socialnega gradienta za zmanjšanje neenakosti v zdravju starejših) Inštituta Antona Trstenjaka, ki dokazuje, da lahko s socialnim izobraževanjem vplivamo na izboljšanje bolezenskega stanja. Na inštitutu so imeli vodene diskusije s starejšimi o njihovi prehrani, fizični aktivnosti, kajenju in drugi

zdravstveni tematiki, kar je vplivalo na odnos starejših do bolezni in posledično na njihovo vedenje. Pokazalo se je, da lahko izmenjava izkušenj o obvladovanju bolezni med vrstniki iz različnih socialnih okolij bistveno vpliva na spremembo življenjskega sloga, na večjo socialno odgovornost posameznika in na oblikovanje bolj zdravega načina življenja.

Prav slednje pa je tema, ki jo obravnava projekt ZDUS Naj bo izobraževanje starejših odraslih pomembno, koristno in mikavno (projekt MATURE), v sklopu katerega nastaja program usposabljanja za izobraževalce starejših, spodbujal pa bo k učenju tudi tistih ranljivih skupin starejših, ki ne vidijo prednosti izobraževanja v pozni dobi. Navedeni primer zgovorno priča o tem, da socialno izobraževanje povečuje kakovost življenja.

Drugo področje, kjer je Slovenija omenjena kot primer dobre prakse, je medgeneracijska solidarnost s projektom Mednarodni folklorni festival Beltinci. V Sloveniji imajo folklorne plesi dolgo in bogato tradicijo, ki je najlepše prikazana v času folklornih festivalov v različnih krajih naše dežele. V Beltincih je bil festival zasnovan kot predstavitev in medsebojno povezovanje najboljših folklornih skupin ter možnost prenašanja znanja o folklornih plesih, ljudski glasbi in ljudskih oblačilih. Med festivalom imajo starejši priložnost, da kot eni redkih poznavalcev in ohranjevalcev nematerialne kulturne dediščine te regije prenašajo znanje na mlajše generacije. Festival postavlja starejše v središče družabnega življenja, jim daje potrditev o pomenu njihove vloge v družbi, javnosti pa sporočilo o pred-

nostih aktivnega staranja.

Dobrih zgledov pa je še več! Ne glede na to, da v dokumentu najdemo samo po en primer dobre prakse iz posameznih držav, je teh več, kot se zdi. Če se samo ozremo na evropske in nacionalne projekte ZDUS, vidimo, da tudi ZDUS lahko postreže s primeri dobrih praks. Naj spomnimo, da je ZDUS letos zaključil evropski projekt Mix@ges – Medgeneracijsko povezovanje z uporabo novih ustvarjalnih medijev, kjer smo v sodelovanju z DU Ig, Mozirje in Tabor -Ljubljana, pa z osnovnimi in srednjimi šolami ter z zvezo Sonček izvedli medgeneracijske delavnice o mobilni fotografiji. Kot rezultat dvoletnega projekta je nastal priročnik The Mix@ges experience, ki povzema napotke, kako se z uporabo novih medijev lotiti in spodbujati medgeneracijske projekte. Med nacionalnimi projekti je še Večer pesmi in plesa, ki ga v vsako leto na Festivalu za tretje življenjsko obdobje pripravi komisija ZDUS za kulturo. Prav letos je v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastopila tudi veteranska folklorna skupina iz Beltincev, sicer pa so pogosti nastopi medgeneracijskih kulturnih skupin. O dejstvu, da medgeneracijsko sodelovanje v ZDUS ne poteka samo na kulturnem področju, pričajo tudi drugi evropski in nacionalni projekti s področja vseživljenjskega učenja, izboljšanja kakovosti bivanja starejših, varnega staranja s pomočjo sodobnih informacijskih tehnologij, kjer vodenje prevzemajo upokojeni strokovnjaki, koordinatorji pa so strokovni sodelavci ZDUS.

Vir: *Ensuring a society of all ages – from policy declaration to action. Promoting the implementation of the outcome of the UNECE Ministerial conference on ageing, Vienna 2012*

Spoštljiv odnos Kitajcev do starejših

S folklorno skupino Emona – veterani sem se pred dnevi vrnil z mednarodnega folklornega festivala 2013 Henan International Folk Art week. V organizaciji nacionalne sekcije CIOFF (mednarodne folklorne organizacije) je bil festival prvič na Kitajskem. Poleg Kitajcev smo sodelovali plesalci in glasbeniki iz Bangladeša, Egipta, Kolumbije, Romunije, Senegala, Šri Lanke, Tajske, Turčije in Slovenije. Festival je bil v mestih Zhengzhou City, Kajfeng in Luoyang.

Že na pekinškem letališču so nas pričakali mladi kitajski študentje – prostovoljci, ki so bili med festivalom naši zvesti spremljevalci. Čakala nas je še celodnevna vožnja z avtobusom (750 km) do Zhengzhouja, osem milijonskega upravnega središča pokrajine Henan. Nepregledna ravnina, obdelana slehernna ped zemlje, ki lahko preživi dobro milijardo ljudi, so bili prvi vtisi na Kitajskem.

Na veličastnem odprtju festivala so nastopile domače seniorske ženske skupine, otroci in mladi ter devet gostujočih skupin s kratkim programom. Ves teden smo nastopali dvakrat na dan in to na promenadah, po šolah in tovarnah. Povsod smo naleteli na navdušeno, hvaležno občinstvo, sklepali smo nova znanstva in spoznavali Kitajsko “v živo”.

Milan Pavliha

Razstava likovne kolonije Izola 2013

Tudi na letošnjem Festivalu za tretje življenjsko obdobje je komisija ZDUS za kulturo pripravila razstavo likovnih del, ki so jih izbrali na likovni koloniji Izola 2013. Navzoče je pozdravila vodja projekta Ema Tibaut, razstavo pa je odprla direktorica Hotela Delfin mag. Nina Golob. Kulturni program na razstavi so pripravile pevke ljudskih pesmi KUD Lipovci. Razstava je bila na ogled vse festivalске dni. Nagrajence zmagovalnih del je komisija ZDUS za kulturo nagradila na Večeru pesmi in plesa. Nagrade so prejeli Irena Sedič za delo Konec dneva, Oskar Sovinc za delo Oseka in Jadranka Andrijašič za delo Ciprese. info.zdus

Vsako leto vsaj ena predstava

Kulturno društvo Janez Jalen Notranje Gorice - Plešivica, ki ima sedež v domu krajanov v Notranjih Goricah, deluje že od dvajsetih let minulega stoletja. Poustvarjanja kulturnih vsebin ni prekinila niti druga svetovna vojna niti težki povojni časi. Društvo se imenuje po slovenskem pisatelju in duhovniku Janezu Jalnu, ki je nekaj let služboval tudi v Notranjih Goricah in tod dobil navdih za trilogo Bobri. Po krajšem zatišju v osemdesetih letih prejšnjega stoletja je začetek devetdesetih s simbiozo starih in novih članov društvu zavel nov veter v društvenih jadra. V 25 letih so na odrske deske postavili kar

27 različnih predstav.

Z zadnjo, komedijo Andreja Rozmana - Roze Ana Migrena, ki je oživel pod režijo prekaljenega gledališčenika, Gojmira Lešnjaka - Gojca dosejajo lepe uspehe. Septembra letos so jo namreč odigrali na zaključ-

ku **Linhartovega srečanja** - Festivala gledaliških skupin Slovenije, kjer se je predstavilo le sedem od 125 prijavljenih predstav. Ana Migrena je neke vrste parodija na moderne "žajfaste" nadaljevanke, dogaja se v družini bogatega poslovnega, ki rad pogleda za ženskimi krili, žena pa želi imeti vse pod nadzorom ... Gledališčniki različnih generacij veliko gostujejo, ta-

ko imate možnost Ano Migreno videti **14. novembra** na Jesenicah na Čufarjevih dnevih, **23. novembra** v Lozicah (Vipava), **29. novembra** v Mokronogu in **6. decembra** v Sežani. Druga gostovanja preverite na spletni strani: www.kdjj.si. **M. P. Đ.**